

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Brusselsesteenweg 226

Melle, Oost-Vlaanderen

2023D123

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	4
1.3 Gemotiveerd advies	5
1.4 Conclusie	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant een meerwoningenproject in Melle. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 3934 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2023D123	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 110017	Y ₁ : 188036
	X ₂ : 110286	Y ₂ : 188229
KADASTER	Melle, Afdeling 1, Sectie C, nr's: 155/2 ^e , 155g	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een meerwoningenproject op een terrein tussen de Eikerwegel en de Brusselsesteenweg te Melle. Het projectgebied is ca. 3934 m² groot en is over een oppervlakte van ca. 2045 m² bebouwd. Het overige terreindeel is zo goed als volledig verhard. De aanwezige infrastructuur wordt gesloopt in het kader van de geplande werken.

Melle is gelegen ten zuiden van de stad Gent en morfologisch sterk vergroeid met de stad. Het onderzoeksgebied is gelegen op de zuidelijke rand van het Scheldealluvium ten westen en zuiden van het onderzoeksgebied stromen de Driesbeek en haar aftakkingen. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer waarvan de top bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Holoceen. De bodemkaart geeft geen informatie weer ter hoogte van het onderzoeksgebied. Wel kan afgeleid worden dat het terrein zich in het overgangsgebied bevindt tussen droge, lemige zandbodems in het zuidwesten en natte of hydromorfe zandleembodems in het noordoosten. Deze contactzones tussen twee landschapsvormen hebben doorgaans een grotere aantrekkingskracht op rondtrekkende groepen jager verzamelaars.

Het cartografische materiaal reflecteert een open omgeving met sterk agrarisch karakter. Op de Ferrariskaart is te zien dat de omgeving grotendeels in gebruik is als akkerland met verschillende verspreide kernen bewoning. Het onderzoeksgebied zelf is ingekleurd als akkerland en vrij van bebouwing. De Brusselsesteenweg vormt reeds lang een zeer

belangrijke verbindingsweg. De Holocene loop van de Schelde situeert zich verder richting het oosten. Op de 19^e-eeuwse bronnen is weinig verandering op te merken inzake het landgebruik. Tegen de zijde van de Brusselsesteenweg is wel een kleine structuur afgebeeld. Binnen de orthofotosequentie is te volgen hoe het onderzoeksgebied stelselmatig wordt volgebouwd en verhard. Vanaf de opname van 2000-2003 is de huidige toestand te herkennen.

In de ruime omgeving werd reeds op meerdere locaties archeologisch onderzoek verricht. Bij onderzoek aan de Jesuïetenwegel, nabij de top van een dekzandheuvel langs de Scheldevallei, werden bewoningssporen uit de ijzertijd in kaart gebracht en enkele off-site relicten uit de bronstijd. Tevens werd er een loopgraafsegment in kaart gebracht dat vermoedelijk dateert uit WOII. Ook aan de rand van deze dekzandrug werden bij onderzoek resten uit de metaaltijden en grafstructuren uit de Romeinse periode in kaart gebracht. Ook bij prospecties in de ruimere omgeving zijn indicaties voor bewoning in de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Naast deze gekende vindplaatsen kan op basis van cartografisch materiaal afgeleid worden dat het onderzoeksgebied zich binnen of nabij het slagveld bevindt van de 'Slag bij Melle' die deel uitmaakte van de Oostenrijkse Successieoorlog die werd uitgevochten tussen 1740-1748. Hoewel de gekende waarden eerder beperkt zijn wijzen de waarnemingen wel op quasi doorlopende bewoning in de omgeving sinds de metaaltijden.

Hoewel op basis van landschappelijke factoren en gekende waarden uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt vanwege de reeds aanwezige infrastructuur, beperkte oppervlakte en onregelmatige vorm van het onderzoeksgebied verder archeologisch onderzoek als weinig zinvol ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande ingrepen ter hoogte van de Brusselsesteenweg 226 worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen.

Met betrekking tot de trefkans inzake artefactenconcentraties moet gewezen worden op de aanwezige infrastructuur. De kans dat het bodemprofiel ter hoogte van de bestaande bebouwing en verharding na de sloopwerken nog is bewaard is bijzonder klein. De kans dat verder onderzoek in functie van artefactensites in dit geval nog kan leiden tot enige kenniswinst is zeer beperkt.

Met betrekking tot de trefkans inzake archeologisch erfgoed bestaand uit bodemsporen moet eveneens gewezen worden op de aanwezige infrastructuur. Hoewel geenszins gesteld kan worden dat het bodemarchief vlakdekkend is verstoord kan redelijkerwijs wel aangenomen worden dat het bodemarchief vanwege funderingen, putten en leidingen is gefragmenteerd. Daarnaast moet ook gewezen worden op de relatief beperkte oppervlakte van het plangebied in combinatie met de onregelmatige vorm. Het plangebied betreft een strook van ca. 20 m breed. Indien de aangenomen mate van verstoring in acht wordt genomen kan enkel geconcludeerd worden dat de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek zeer beperkt is. Indien zich nog sporen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied bevinden zullen deze nooit in een onderlinge relatie bestudeerd kunnen worden, hetgeen een gedegen interpretatie van de waarnemingen sterk bemoeilijkt. Er kan

m.a.w. niet veel meer verwacht worden dan een indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden. Vanwege dit gebrek aan potentiële kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

Wel moet gewezen worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de aanleg van een meerwoningenproject te Melle. Op basis van de gegevens van de bureaustudie moet ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan worden van een trefkans inzake artefactenconcentraties en archeologisch erfgoed bestaand uit bodemsporen. In eerste instantie dient een landschappelijk bodemonderzoek de bodemopbouw en bewaringscondities te evalueren. Blijken bewaringscondities m.b.t. artefactensites lokaal gunstig dan is een verkennend archeologisch booronderzoek noodzakelijk, eventueel aangevuld met een waarderende stap en proefputten. Met betrekking tot erfgoed bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode indien dit nog kan leiden tot kenniswinst.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

